

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: 1 TIMOTHEUS 1 vers 15.

Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.

Geliefden in de Heere!

Met een oud en zeer bekend woord der Heilige Schrift treed ik heden voor u op. Wat echter oud en zeer bekend is, kan ons vaak zo nieuw worden, als hadden wij het nog nimmer gehoord of nooit zo in zijnen gehele omvang verstaan. Voor oude en bekende uitspraken uit de mond van God zitten wij menigmaal neer als stenen en blokken; het kan ons dan zo wezen, als zeiden die woorden voor ons niets, zodat wij er ons in geen dele mee weten te helpen. Trouwens, het is een wonder van Gods lankmoedigheid en Zijn goedertierenheid over ons in Christus Jezus, dat de oude, trouwe God de meest bekende uitspraken met zo'n kracht en klaarheid ons altoos weer in het gemoed wil indrukken, zodat zij ons telkens geheel nieuw worden, en wij er door vervuld worden van de enige troost en de levende hoop op God. God, de Heere, is daarin onvermoeid; Hij doet dat menigmaal. Menigmaal brengt Hij zijn oude en bekende woorden met kracht en klaarheid in ons gemoed, als er maar nood is, honger en dorst naar troost en leven, opdat Hij door Zijnen heiligen en goede Geest in onze ziel een grond gelegd hebbe, dat wij met het hart ons verlaten op Zijn waarachtig en onbedrieglijk Woord. Want God wil Zijn woord geëerd hebben, dat wij ons daarop verlaten, zijnde een lamp voor onze voet en een licht op ons pad, ja een licht, dat in de duisternis schijnt. Daarom is Hij Zijn ellendigen menigmaal zo machtig nabij met Zijn woord, dat het hun in geen dele aan troost en licht ontbreekt, en zij tot alles met allerlei moed in de Heere omgord zijn; Intussen ziet het er menigmaal zo uit, als liet Hij hen alleen op hun wegen voorttrekken, zodat het hun is, alsof zij zonder God daarheen gingen. Daarmee heeft echter God de Heere zijn wijze oogmerk ken; want dan ondervinden wij des te meer, hoe zeer arme en ellendige mensen wij in onszelf zijn. Dat te ervaren is alleszins nuttig voor ons; wij zouden ons anders lichtelijk bij zulke voordurende openbaring verheffen (2 Kor. 12:7 vv) En het ten laatste niet eens recht verstaan, uit welke grote nood, uit welke grote dood wij verlost zijn en nog dag aan dag moeten verlost worden.

Wij moeten echter leren aan Zijn genade genoeg te hebben; leren te hopen en te verbeiden, met verlangen des harten te verwachten de volkomen verlossing uit het lichaam dezes doods. Wij moeten het ondervinden, dat wij aan dit lichaam des doods door eigen schuld geketend zijn, opdat wij des te vaster ons betrouwen gesteld hebben alleen op de offerande van Christus, en wij daardoor te meer bekwaam gemaakt zijn, om de vrije goedheid, trouw, ontferming, gerechtigheid, waarheid en volzaligheid Gods te erkennen en eenmaal in de waarachtige genieting der zaligheid Gods bij de Heere in te wonen. Gods weg is te die opzichte met al de Zijnen een en dezelfde. Toen God tot Abraham gezegd had: "Mijn verbond zal Ik met Izak oprichten, die u Sara baren zal", volgt er op: "En Hij eindigde met hem te spreken, en God voer op van Abraham." (Gen. 17:22) Hetzelfde lezen wij wederom van Jakob. Nadat God tot hem gezegd

had: "Ik ben God de Almachtige; en dit land, dat Ik Abraham en Izak gegeven heb, dat zal Ik u geven, en uw zaden na u zal Ik dit land geven", volgt er ook op: "Toen voer God van hem op ter plaatse, waar Hij met hem gesproken had." (Gen. 35:11-13) Wat hadden dan nu Abraham en Jakob, toen God ophield met hen te spreken en van hen opvoer? Toen gingen zij immers hun weg als gans verlaten, als zonder God! Zij hadden het oude bekende woord: Met Izak, dat is met Christus, richt Ik Mijn verbond op; op grond daarvan ben Ik uw algenoegzaam Deel, en wil Ik u alles geven. Gij nu, wie het is, alsof God ook van u is opgevaren, alsof Hij ook met u heeft opgehouden te spreken, hoort een oud en u welbekend woord.

Wij hebben hier een getuigenis aangaande Christus Jezus en betrachten:

1. De waarheid en onbedrieglijkheid van dit getuigenis.
2. De Persoon, van wie hier gesproken wordt: *Christus Jezus*.
3. Dat van Hem gezegd wordt: *Hij is in de wereld gekomen*.
4. Waartoe Hij in de wereld gekomen is: *om de zondaren zalig te maken*.

De belijdenis der ervaring, waarmee de Apostel de waarheid en onbedrieglijkheid van dit getuigenis bevestigt.

I.

De waarheid en onbedrieglijkheid van dit getuigenis.

Ja toch, want: Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig, zo schrijft de Apostel, en hij wordt door de Heilige Geest geleid zulks te schrijven, nadat hij aan Timothéüs heeft meegedeeld, wie hij, Paulus, vroeger geweest was, namelijk: een lasteraar, een vervolger, een smader, en hoe hem barmhartigheid geschied was. Het geloof en de liefde in Christus Jezus, waarmee des Heeren genade zo zeer overvloedig over hem was geweest, terwijl hij onwetend, in zijn ongelovigheid tegen de Heere had gewoed, dreven hem, om in de Heilige Geest het getuigenis van het feit: "Onze verlossing is alleen en geheel in Christus Jezus, is gans volkomen door Hem" te handhaven, ten einde ook Timothéüs dit getuigenis zonder vrees of zonder schroom zou handhaven; en dat te meer, omdat te Eféze, waar Timothéüs was, allerlei wetdrijvers zich in de Gemeente indrongen, om haar door allerlei toevoegsels van menselijke wijsheid en van werken des vleses af te brengen van de enige vastheid.

Een mens heeft zich evenwel voorde eeuwigheid niet op werken der wet te verlaten, maar zijn enige vastheid in Christus Jezus te stellen. "De Wet is wel goed", schrijft de Apostel, "Zo iemand die wettelijk gebruikt." (Vergelijk 1 Tim. 1:8 vv) Namelijk: indien iemand zeide: Ik verlaat mij, wat mijn zaligheid aangaat, op Christus Jezus, en hij wilde dan daarbij in het verborgen en in het openbaar allerlei ongerechtigheid plegen, zodat hij, tegen beter weten in, de onschuldigen verdrukte, lasterde en hun kwaad deed; hij wilde daarbij stelen, woeker en allerlei gierigheid bedrijven, derhalve aan het reine Evangelie ongehoorzaam zijn en zich daartegen stellen en zo zonder vreze Gods de wegen Gods er aan geven, om zichzelf staande te houden; in één woord: allerlei dingen drijven, die tegen de gezonde leer zijn; zo moet de zodanige weten, dat hij met al zijn geloof ten laatste een Wet zal vinden, die tegen hem getuigen en hem veroordelen zal. Maar daarom is de rechtvaardige geen Wet gezet, dat wil zeggen: daarom zal hij, die, in het gevoel van wat hij is, zich aan de genade van Christus houdt, ervaren, dat geen Wet tegen hem is, veelmeer zal hij, terwijl hij naast het gelove geen wet er bij neemt, vinden, dat hij waarlijk rechtvaardig is door het geloof. Bij die mens zal de hoofdsom der geboden aanwezig zijn: liefde uit een rein hart en een goede consciëntie en een ongeveinsd geloof, daarom, omdat hij zich aan de genade van Christus houdt. Geloof en liefde zijn in Christus Jezus, en waar de genade des Heeren komt, daar komen geloof en liefde mee, en stellen het alles zo, dat de Wet er ten volle mee tevreden zijn zal. Daarvoor komt onze Heere Jezus Christus alle dank toe; zoals de Apostel dan ook schrijft: "Ik dank Mijn Heere Christus Jezus, Die heeft 't alles gedaan." Christus Jezus heeft 't alles gedaan. De Apostel overziet de reeds afgelegde levensweg en schrijft

met een dankbaar gemoed: "Wat wil men toch met de Wet? Ik heb het alles ondervonden: ik ben niets; de Heere is het alleen." Daarom schrijft hij: "Dit is een getrouw woord en aller aanneming waardig." Dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren verlost, zalig gemaakt te hebben, dat is een daadzaak, mijn Geliefden, die betrouwbaar, een feit, dat onbedrieglijk is, dat zich als waarheid doet kennen, waarop alle verlost, alle gezaligden "amen" zeggen en betuigen: *Het is geschied*. Deze daadzaak heeft bij ons haar werking. En het is een woord, voor zoverre het als geschied, als een feit bekend gemaakt en ons gepredikt en betuigd wordt door heel het geschrevene Woord heen, door de levende verkondiging, door de onderwijzing en werking en bevestiging des Heiligen Geestes, Die daarvan aan onze Geest getuigenis geeft.

Wanneer het nu de schijn heeft, alsof wij zo eenzaam onze weg bewandelden, alsof wij zo zonder God daarheen gingen; wanneer God geëindigd heeft ook met ons te spreken, en Hij ook van ons opgevaren is, waarop zullen wij ons dan verlaten voor de eeuwigheid, die wij tegemoet gaan? U bemerkt het hier bij de Apostel, Geliefden, dat hij hier op het woord het meeste gewicht legt. Hij schrijft niet: "Ik heb het bevonden, en ik weet het zekere gewis, dat het genadewerk in mij Gods werk is." Hij schrijft: dat het woord getrouw is, dat het woord aller aannemingwaardig is. Zullen wij nu een andere vastheid begeren, misschien daarin onze grond zoeken dat wij eenmaal blind waren en nu zien, of wel in een nieuwe bevestiging en verzekering van Boven? Och, dat is alles slechts voor een tijd, maar niet op de duur. Alleen het Woord wordt waarheid, wordt beproefd bevonden in nood en dood; het Woord houdt stand in alles en door alles heen, zodat wij van ganser hart zeggen: "Ja, dat is gewis waar"; al schijnt het ook voor een wijk niet waar te zijn, het doet ons desniettemin niet beschaamd uitkomen; het verlaat ons niet; daarom is het ook alleen aller behartiging en aanneming waardig. Daaraan hebben wij ons in onze verlorenheid vast te klemmen; dit zal tegen alles bestand zijn; dat woord mogen wij gerust aangrijpen, dat zal wel bij ons blijven, en zo zullen wij wel ondervinden, dat het niet bedriegt. Met deze waarheid zij de listige duivel bij u verdreven, die de mens het Woord van onder de handen wegtovert, opdat de mens ontsteld en verlegen worde, het geloof er aan gegeven hebbe, naar de Wet grijpe, naar werken omzie en naar een eigen heiligheid; want dan heeft hij de mens verleid tot die hoogmoed, dat de mens het bij zichzelf zoekt, om het zelf daar te stellen naast of naast de genade. U hebt het nu vernomen, wat uw vastheid zijn moet, te weten: het Woord; u verneemt het van de Apostel, dat dit niet bedriegt, niet liegt, maar waarachtig is en standhoudt. De Persoon, van wie hier gesproken wordt: Christus Jezus.

Maar wat is het voor een woord, dat onze vastheid zijn moet voor tijd en eeuwigheid? Het is een groot en machtig woord, waarin alle woorden Gods opgesloten liggen. Het is dit woord: Christus Jezus is in de wereld gekomen, om de zondaren zalig gemaakt te hebben. Hoe heet de Persoon, die in de wereld gekomen is, om de zondaren verlost, gered, zalig gemaakt te hebben? "Christus Jezus" schrijft de Apostel. (Handel. 4: 12) Dat is waar: Deze is het; er is geen andere Naam onder de hemel. De Profeten, de Apostelen kunnen ons niet zalig maken, Luther niet, Calvijn niet, ik kan u niet zalig maken. Amen, zo zult u zeggen; want zo staat er geschreven: "Niemand van hen zal zijn broeder immermeer kunnen verlossen; hij zal Gode zijn rantsoen niet kunnen geven, want de verlossing hunner ziel is te kostelijk en zal in eeuwigheid ophouden." (Psalm 49) En wederom: "Wat zal een mens geven tot lossing van Zijn ziel"? (Matth. 16:2; Markus 8:37) Evenwel daarom gelooft u het allen nog niet zou geheel zeker, dat niemand zichzelf verlossen, niemand God verzoenen kan, en dat niemand iets daaraan kan toebrengen. U mag dit allen met het verstand voor waarheid houden, maar daarom houdt u nog niet allen met het hart voor waarheid: dat Christus Jezus alleen verlossen kan, het ook alleen wil, en dat Hij het ook gedaan heeft; ja, dat het een gebeurde zaak is, waarvan u het getuigenis in het woord hebt.

Hoofd, vet en ingewanden - dit zijn de hoofddelen van het offerdier, die naar Leviticus bij het brandoffer de Heere verbrand werden - staan de mens in de weg, om dit ten allen tijde voor zo geheel waar en zeker te houden. Met het hoofd, het verstand, wil hij de Wet begrijpen en werken aanbrengen en zich niet geheel en alleen, als het ware zonder hoofd, op de genade van Christus laten drijven. Ingewanden, dat wil zeggen,

een hart, zou hij toch ook graag wensen te hebben, ten minste enige wederliefde, en hij wil niet alleen zoals hij is, geborgen zijn in de liefde Gods, welke is in Christus Jezus. Het vet kan hij het allerminst laten varen; hij wil ook uit zichzelf volde 's Geestes zijn, en kan er zich niet mee vergenoegen, dat de Geest van Christus gestadig, waar het nodig is, zijn ledig vat zal gevuld hebben. Dit hebben wij nu van onszelf te erkennen en te belijden, mijn Geliefden, dan zullen wij wel spoedig geholpen zijn. Ziet, de Apostel behoudt hier voor zich noch hoofd, noch ingewanden, noch vet, maar hij geeft het alles de Heere en behoudt voor zich niets.

Moet ik het u bewijzen, dat hij alles de Heere geeft? Hij schrijft niet: Jezus Christus is in de wereld gekomen; hij schrijft: *Christus Jezus*. Staat er dat zonder betekenis? De Apostel schrijft zo uit de Heilige Geest; immers daar is de rechte Geest, waar de mens niets voor zichzelf behoudt, maar hij laat de Heere de kroon, laat Hem de ganse zalving. Dat doet de Apostel hier. Terwijl hij zijnen ganse levensloop overziet, staat hem zijnerzijds niets anders voor ogen dan zonde en wederom zonde, en bij al deze zijn zonde de genade des Heeren, die zo rijk en overvloedig over hem geweest is met geloof en liefde. Hoe? Door Christus Jezus? Nee, met geloof en liefde in Christus Jezus. Aangezien het dan alles en overal genade is, en Paulus niets zijn wil, maar Christus Jezus alleen de Heiland is, Die het alles gedaan heeft, daarom noemt hij Hem eerst naar Zijn genade, naar Zijn ganse doen, naar al Zijn daden, Zijn ambten, Zijn heerschappij en Zijn werk, zoals Hij dat alles ook bij de Apostel verheerlijkt.

Daarom, *o mijn Heiland*, wil de Apostel zeggen, U bent het alleen, maar ik ben ledig, ik ben een nietig been, een rib; maar u hebt geweten hoe daaruit een vrouw te bouwen, een vrouw, schoon van aanzien, zonder vlek of rimpel in uw ogen. Daarom zult Gij het ook alleen blijven, Die alles gedaan heeft; U komt de zalving toe; U bent Christus, de Gezalfde; met deze Naam noem ik U allereerst. Een waarachtig en betrouwbaar Profeet zijt Gij, u hebt mij goed geleerd in al mijn onwetendheid en dwaasheid, mijn onverstand en de hardheid mijns harten; al Uw goede woorden zijn vervuld geworden, en door Uw gezonde leer loof ik U alleen en heb vrede. U bent een trouw en barmhartig Hogepriester en zijt altijd voor mij opgekomen, zijt mijn Voorspraak geweest, hoe grof ik ook gezondigd heb. U bent mijn genadige en machtige Koning; van Uw scepter heb ik allerlei troost, gerechtigheid en leven ontvangen. Ook hebt U mij in elk opzicht goed geregeerd, anders ware er niets uit mij geworden, en menige vijand, die mij vanwege Uw getuigenis haatte, is reeds door U in de eeuwige duisternis geworpen. U zult mij blijven beschutten; want ik ben weerloos tegen alle vijanden, tegen dood, duivel, zonde en hel, totdat U mij, arme zondaar, in uw eeuwige heiligheid en heerlijkheid zult opgenomen hebben. Zo zij en verblijve aan U de zalving, aan U alleen, want U bent alleen de Zaligmaker, Jezus, Die mij ruimte maakt, dat, al komen ook grote watervloeden, deze nochtans mij niet zullen aanraken. Derhalve, Christus Jezus is de rechte Man; daarom gelde bij ons Zijn hoogheerlijke Naam alleen. Dat wij vrij een streep halen door onze namen en verwerpen ons werk, onze vroomheid, en wat wij zijn of niet zijn mogen. Heeft God opgehouden met ons te spreken en is Hij van ons opgevaren, hier behouden wij, wat Abraham behield: "Ik richt Mijn verbond met Izak op, die Sara u baren zal"; hier behouden wij, wat Jakob behield: "Ik ben de algenoegzame God." Deze Naam alleen spreke tot ons genoeg; want deze heeft ons God hier op aarde gelaten, zoals wij vervolgens horen zullen.

III.

Van Hem wordt gezegd: *Hij is in de wereld gekomen*.

Christus Jezus is in de wereld gekomen, schrijft de Apostel. De Apostel schrijft hier niet: Christus Jezus is gekomen, maar: *Christus Jezus is in de wereld gekomen*. Zo weten wij dan, wat wij in deze wereld hebben, te weten: dat Christus Jezus hier geweest is. Hij heeft de troon der heerlijkheid verlaten, en Hij ging in deze wereld daarheen, als een, die gans ontdaan en ontledigd was van al datgene, wat Hij in de hemel was. Hij was in de wereld gekomen, om zondaren zalig gemaakt te hebben. Toen Hij echter in deze wereld gekomen was, was Hij in deze wereld en maakte ook ervaringen in deze wereld, zodat Hij, zijnde de Mens

in onze plaats, het te weten kwam, wat het in zich heeft, in een wereld te wezen, die in het boze ligt, die geheel en al van God vervreemd is. Ligt daarin ook een betekenis van vertroosting voor ons opgesloten, Geliefden? Wij zijn in deze wereld, zoals onze barmhartige Hogepriester het Zelf, nog hier op aarde zijnde, in Zijn gebed de Vader voorgehouden heeft. "Zondaar zijn" en "in de wereld zijn" zegt evenveel, als dat vuur en stro tezamen zijn. Wij zijn het stro, en de wereld is het vuur. Vanwaar toch is het, dat wij in deze wereld niet omkomen, dat wij door de wereld niet verteerd, niet weggeraapt worden? De Heere toch heeft gezegd: "In de wereld zult gij verdrukking hebben." Vanwaar toch is het, dat de wereld ons niet reeds lang verslonden heeft? Het is, omdat Hij in de wereld is gekomen, en toen Hij in de wereld gekomen is, heeft Hij de wereld overwonnen. Hoe heeft Hij de wereld overwonnen, toen Hij in de wereld was? Hij is verzocht geworden in alle dingen, gelijk als wij; maar hoe Hij ook is verzocht geworden, gelijk als wij, de wereld heeft Hem niet van Zijn liefde tot ons verlorenen, niet van het werk, dat de Vader Hem te doen gegeven had, kunnen afbrengen. Hij heeft wel standgehouden. Hij, het eeuwige Woord, bleef in het Woord; Hij heeft het geloof in God weer daargesteld. Zo heeft Hij volbracht de eeuwige Wet; zo heeft Hij verworven de eeuwige gerechtigheid; zo verzoende Hij God. Zwaar genoeg heeft Hij het in deze wereld gehad; met zuchtingen, met veel gebeden tot God, met veel tranen is Hij over alles heen gekomen. Hij heeft in deze wereld niets gezien, dan het tegenovergestelde van wat Hij was. Immers Hij was hier een worm en geen man, een smaad van mensen en veracht van het volk. Maar juist in zo'n gestalte, dat Hij de meest verachte was van allen, ja de onwaardigste onder de mensen, en Hij Zich daarbij alleen aan de Vader en aan Diens wil gehouden heeft, heeft Hij de wereld overwonnen, is de wereld aan Hem te schande geworden, en heeft zich geopenbaard "wereld" te zijn.

N u zijn wij dan nog in deze wereld en gaan er nog doorheen. En zijn wij daarin, zoals Hij in de wereld was, dan moet ons dat volstrekt niet zo bijzonder aanvechten, veelmeer behoren wij het goed in gedachtenis te houden, dat Hij in deze wereld gekomen is. Is Hij nu hier geweest, en heeft Hij gesmaakt wat het in heeft, in deze wereld te zijn, dan weet Hij het immers zeer goed, hoe het ons in de ze wereld te moede is, aan welke gevaren wij van de zijde der wereld blootgesteld zijn; ook weet Hij het zeer goed, hoe de wereld, onder een grote schijn van gerechtigheid en Godzaligheid, ons van het voorgestelde wit tracht af te houden, te weten van de hemelse roeping Gods; ook weet Hij, dat wij in al deze gevaren zeer ras onderliggen en verloren zijn. Zo kent Hij de macht, de list, het geweld der wereld; ook de duisternis, die zich zo menigmaal om ons legert; ook al onze dwaasheden in deze wereld, zodat wij; voor de wereld bijna altijd zijn als een open' stad, waarvan zij zich elk ogenblik zou kunnen meester maken als van een zekere buit. Zo kent Hij ook al ons vrezen, ons twijfelen, onze benauwdheid, onze angst, al onze aanvechtingen in deze wereld. Maar tegen dit alles hebben wij nu een getrouw woord, dat Hij ons van de wereld gered en ons bij Zich geborgen heeft in Zijnen schoot.

IV.

Hij is in de wereld gekomen, om de zondaren zalig te maken.

Want zo staat er: Hij is in de wereld gekomen om de zondaren gered, zalig gemaakt te hebben. De Apostel heeft niet geschreven: Christus Jezus is op de aarde gekomen; hij heeft geschreven: *Hij is in de wereld gekomen*. Als mensen maken wij een deel van deze wereld uit, maar als zondaren niet zo zeer; want de wereld, ofschoon zij in het boze ligt, bestaat uit brave, fatsoenlijke, rechtvaardige, eerlijke lieden, die verstand hebben, ook allerlei deugd en daarbij allerlei kracht. In de wereld zijn er slechts vrome lieden, die hun plicht betrachten, gezonde mensen, die de geneesmeester niet behoeven, die ook de bekering niet meer nodig hebben, die het ganse Evangelie der liefde goed verstaan, het geloof ook reeds lang onder de knie hebben, die God aanbidden, zoals het behoort, en nu verder niets meer te doen hebben dan zich op goede werken toe te leggen, opdat zij niet eed slechts lijdelijk, maar een werkdadig Christendom ingevoerd hebben. De wereld zegt wel: "Wij zijn zondaren", maar in werkelijkheid wil zij er niets van weten; zij wil zich volstrekt niet als zondaren laten bestraffen, maar al wat zij stelt, wil en drijft, moet als recht en goed aangemerkt worden. Zo kan de wereld met een helpen de genade uitkomen, het overige brengt zij zelf in

orde. Volgens zo'n loop der wereld had de Apostel ook vroeger gewandeld, toen hij de wet en haar werken gedreven had; maar midden in zijnen loop was het hem door de Heere Zelf geopenbaard geworden, welk een groot zondaar hij was, terwijl hij in de mening verkeerde, een groot heilige te zijn. Later was hem zijn verdorvenheid door allerlei wegen nog meer ontdekt geworden, en hij had ondervonden, aan welke gevaren de zaligheid van onze zielen gedurig blootgesteld is, indien wij menen, onze zaligheid zelf te kunnen uitwerken door de wet er bij te nemen; hij had echter ondervonden, hoe daaruit niets dan zonde en wederom zonde voortkomt; ondervonden, hoe de mens, voor en na, van Zijn ziele zaligheid in de weg staat, door zijne begrippen van Wet en derzelve werken; ondervonden, hoe de mens geheel en al zondaar, niet dan zondaar is, en dat het bij de mens een volstrekt onmogelijke zaak is, ook maar het geringste tot zijn zaligheid toe te brengen. Daarom schrijft hij: Christus Jezus is in de wereld gekomen, om zondaren gered! zalig gemaakt te hebben.

Wanneer hij hier schrijft "zondaren", dan wil hij daarmee te kennen geven, dat wij voor en na zondaren zijn en zondaren blijven, dat wil zeggen, zulke ellendige mensen, die van de rechte weg en het richtsnoer van de wil van God en van Zijn wegen door ons onverstand gedurig af zijn, en die elk ogenblik onszelf in het verderf zouden storten, omdat wij, aan onszelf overgelaten zijnde, gedurig oordelen, begeren, willen, denken en handelen naar de loop van deze wereld. En als hij schrijft: zalig gemaakt te hebben, dan meent hij daarmee, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, niet om onze zaligheid mogelijk te maken, ingeval wij het onze daar toedoen, maar, dat Hij in de wereld gekomen is, om het eeuwig Raadsbesluit van onze zaligheid, van onze verlossing, uit te voeren, zodat wij zondaren ook waarlijk gered, volkomen zalig gemaakt zijn. Daarom moet u de Apostolische woorden goed verstaan en ter harte nemen. Want zoals u hier in de wereld zijt, ziet u bij de grote vraag uwer zaligheid op twee dingen: u ziet op de wereld én op de Wet. In de wereld wilt u anders zijn, dan u zijt, om u aan de wereld te kunnen tonen als mensen, die iets in de hand hebben, ten einde zo der wereld in geen enkel stuk antwoord schuldig te blijven; en naar de Wet wilt u voortdurend grijpen, om het "doe dat" er bij te nemen; daarbij denkt u dan: als ik het "doe dat" in mijn hand heb, zal ik rust bekomen; in die weg zal ik dan tegenover de wereld en in de wereld goedsmoeds zijn, wanneer ik Mijn Godzaligheid en heiligheid zal kunnen bezien; dan zal ik ook eerst recht vol zijn van God, van geloof en troost, dan zal ik het goed weten, dat ik zalig word.

Dat is evenwel geheel verkeerd, dat u gedurig daarnaar omziet, wat er in u zou moeten zijn, en dat u denkt: "ik word niet zalig", omdat u zo niets in u vindt, en meent het in de werken te moeten zoeken, in uw gedrag. Het Apostolische woord zegt ons niet, dat er een wet in de wereld gekomen is, om ons te leren, hoe wij door het "doe dat" zalig zullen worden; het zegt ons, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is. Met deze Naam wordt buiten gesloten: wet, werk, heiligheid, alle schepsel, de ganse mens, zoals hij gaat en staat, dat namelijk dit ons niet zalig maakt, maar Christus Jezus alleen. Het Apostolische woord zegt ons niet: dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om heiligen en rechtvaardigen tot God te brengen, maar om *zondaren* zalig gemaakt te hebben. Daarom, wie uwer in zijn binnenste er van doordrongen is en het zo diep gevoelt, wat het in heeft zondaar te zijn, die versta het toch eens voor altijd, dat de Apostel hier van zondaren spreekt, in tegenoverstelling van de wet; zodat hij zeggen wil: Wat hebben wij toch met de wet en haar werken te maken? Wat met het "doe dat"? *Zondaren zijn* en blijven wij, kunnen onszelf evenmin na als voor onze bekering helpen, brengen onszelf steeds in het verderf; of wij ook bij aanvang en voortgang een vermaak mogen hebben in de Wet Gods naar de inwendigen mens, er woont, ach, een andere wet in onze leden, die ons gevangen neemt onder de wet der zonde. (Rom. 7) Daarom zijn wij ten opzichte van de Wet ten enenmale machteloos en onbekwaam, en zijn elk ogenblik in gevaar, in deze wereld een roof der zonde en des duivels te worden. Maar Christus Jezus is in de wereld gekomen om de zondaren zalig gemaakt te hebben. Heeft Hij dus door Zijn komen in de wereld de verlossing, de zaligheid aangebracht, dan blijft dit voor ons vaststaan, en wij hebben ons uitsluitend daaraan te houden, dat wij afstand gedaan hebben van al het "doe dat" en het voor waarachtig en zeker houden, dat Christus Jezus ons zalig gemaakt heeft door Zijn komen in de wereld, verlost heeft van toorn en verdoeming, van zonde, wereld, dood en hel. Zijn wij zondaren, en belijden wij dat met verbrijzeling des harten, dan hebben wij niet daarnaar te zoeken, wat in

ons is, ten einde iets in ons te hebben, waarop wij ons konden verlaten of waaraan wij konden weten, dat ook wij tot de verlost, de zaliggemaakten behoren. Wij behoeven slechts twee dingen te hebben: van onze kant zonde, dat wij voor God erkennen en belijden, dat wij zondaren zijn, en van Gods zijde het getrouwe woord, dat aller aanneming waardig is. Een ieder zondaar, die zich op dit woord verlaat, zal wel ondervinden, dat het waar is, dat hij verlost, dat hij zalig gemaakt is; zo'n woord zal ook niet ledig of onvruchtbaar bij hem zijn, maar scheppen, dat hij zichzelf meer en meer in stof en as verootmoedigt en opwast in de kennis Gods en van Christus.

V.

De belijdenis der ondervinding, waarmee Paulus de waarheid en betrouwbaarheid van dit getuigenis bevestigt.

Men moet evenwel onder de zondaren een eerste zondaar zijn, om zich alleen op dit feit te verlaten, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig gemaakt te hebben; om zich daarop te verlaten, als op een getrouw en aller aanneming waardig woord, en mitsdien van het "doe dat", van de wet en haar werken niets te willen weten. Wie onder de zondaren een eerste zondaar is, weet ook niets meer, dan dat hij een zondaar is, en wil juist ook daarom van geen andere verlossing weten, dan van die, welke in Christus Jezus is. De dankbaarheid drijft hem daartoe, maar ook zijn grote nood; en omdat hij de enige Naam, in welke alleen alle zaligheid is, tot zijn toeverlaat heeft, kent hij ook geen valse schaamte, terwijl allen, die de wet en haar werken drijven, bij al het spreken van "arm-zondaar-zijn" zichzelf in het midden der broederen toch als heiligen willen handhaven. De Apostel schrijft: "Onder de zondaren, voor welke Christus in de wereld gekomen is om ze te verlossen, *ben ik een voornaamste.*" Hij schrijft niet: onder welke ik *de* voornaamste was, maar: onder welke ik een voornaamste, dat is een eerste ben. Wie een eerste is onder anderen, die heeft het 't allerergst gemaakt, die is een hoofd en aanvoerder der anderen; die heeft zelf niet alleen voor zich gezondigd, maar is ook voor anderen tot een oorzaak, voorbeeld en prikkel tot zondige geweest. Onder de zondaren ben ik *een eerste*, dat kon de Apostel schrijven, ofschoon hij terzelfder tijd een goed geweten had, een door het geloof gereinigd hart. Want wanneer ik allerlei dingen bedreven heb, waarbij het openbaar geworden is, wat ik eigenlijk ben, dan kan ik niet zeggen, dat ik zo was, maar moet zeggen, dat ik het ben. De Apostel wil zeggen: Bij niemand heeft zich ooit sterker geopenbaard, wat een mens is, doet en drijft, wanneer hij met de wet en haar werken omgaat, dan bij mij; want toen ik een ijver Gods had, als niemand mijns gelijken, juist toen was ik een lasteraar, een smader Gods en een vervolger. Daaruit weet ik, dat er geen groter zondaar is, dan ik ben; en Christus Jezus heeft mij een eeuwige gerechtigheid doen toekomen donder wet. Dies moeten alle zondaren moed grijpen en zich verlaten op het getrouw woord, op het feit, dat zij zonder wet van hun zonden gered zijn, zalig gemaakt zijn, moeten zich alleen aan Christus Jezus houden, want hoe zeker en gewis dit is, dat heb ik ervaren; wanhopiger toch dan bij mij heeft het er nog bij geen mens uitgezien.

Wijl dan de Apostel op deze wijze zijn hart uitgestort heeft en het betuigt, dat wij ons op het woord zullen verlaten en dat in ons en bij ons zullen opnemen, namelijk: dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om zondaren te verlossen, zo laat ons dat ter harte nemen, mijn Geliefden, dat wij in deze wereld, bij al wat ons doet vrez, ons benauwt en aanvecht, en hoe ledig wij ons ook mogen bevinden, hoe duister het ook rondom ons zijn moge, ons verre te houden hebben van het "doe dat"; en waar het smartelijk gevoel van: "er is geen zo groot zondaar als ik ben", ons neerbuigt: daar laat ons op het woord ons ganselijk verlaten, op het woord der genade van Christus, dat Hij zondaren zalig gemaakt heeft. Dat woord zal voor ons allerlei vrede en rust bestellen, allerlei licht en troost ons schenken. Laat ons dit woord ter harte nemen, want het is het waard, dat wij hetzelfde tot ons nemen, daaraan alleen ons houden en ons niet aan wet en werken storen. Wie met alle zijn zonden, als een eerste zondaar, aan dit woord blijft hangen, die zal het wel ervaren, dat dit de enige weg is, om zich met de Wet in overeenstemming te bevinden. En ieder wete dit: dat de zwaarste zonde daarin bestaat, en dat daaruit ook allerlei zonden en gruwelen voortkomen, dat wij niet "zondaren willen zijn en blijven." Wie echter uit de ervaring van Zijn vorige wegen en zijn levens met de wet bij deze waarheid volhardt: "Ik ben onder de zondaren een eerste" en dientengevolge

alleen de naam prijst, in welke de volkomen verlossing en zaligheid is, en daarbij blijft, zonder naar iets anders om te zien, die zal, al is ook God van hem opgevaren, al heeft Hij ook opgehouden met hem te spreken, alle vastheid en grond hebben om vrij- en blijmoedig te rusten in het verbond, met Izak opgericht, in de algenoegzame God, in de naam: *Christus Jezus*. En mocht hij ook schijnbaar verlaten Zijn weg reizen, hij zal desniettemin tegenover de wereld in de Heilige Geest met blijdschap tot lof en prijs der genade betuigen wat David betuigt (Psalm 18:22, 23): *"Ik heb des Heeren wegen gehouden en ben van mijn God niet goddelooslijk afgegaan; want al Zijn rechten waren voor mij; en Zijn inzettingen deed ik niet van mij weg."*
AMEN

Deze leerrede is gehouden te Elberfeld op 23 Januari 1848 's voormiddags.